

Šole ne varčujejo pri snubljenju kandidatov

Domiselno novačenje pred informativnimi dnevi *Toda: ali je svetovanje dovolj verodostojno?*

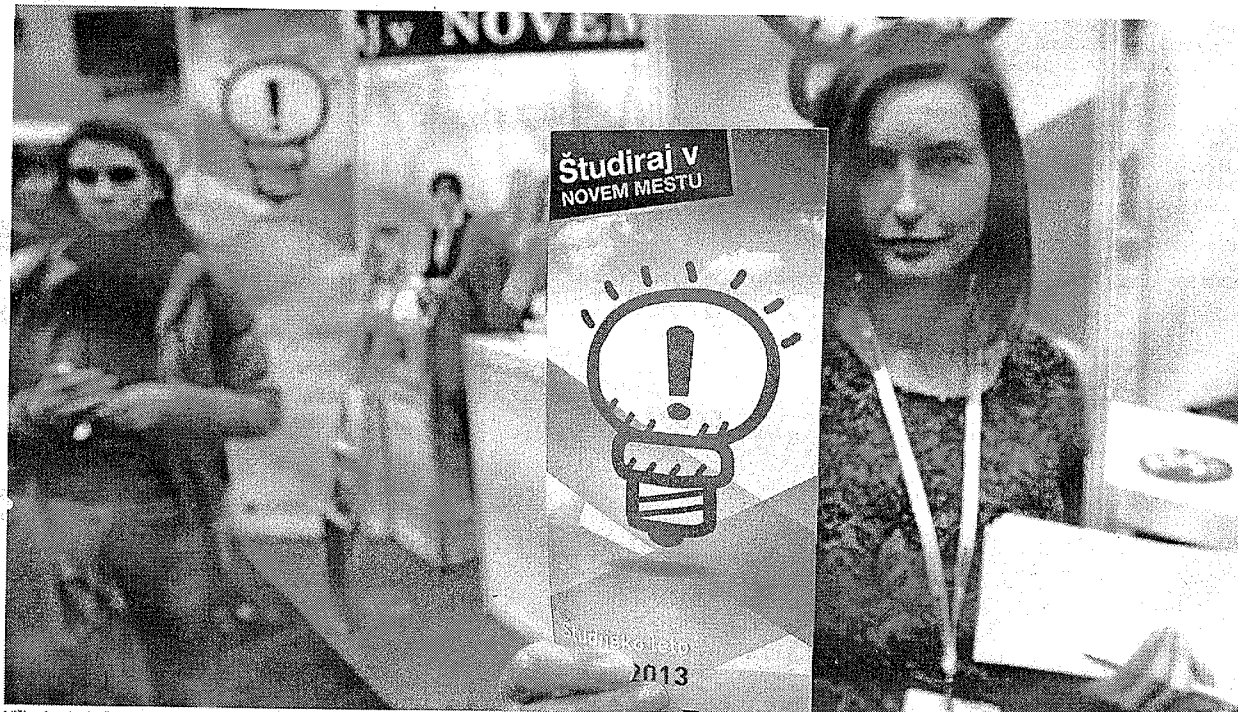
Ta teden je izšel razpis vpisnih mest v visokem šolstvu, ki mu bo sledil razpis za višješolske strokovne programe. Konec prihodnjega tedna si bodo kandidati lahko tudi od bližje ogledali študijsko ponudbo. Šole, fakultete in akademije si na vse pretege prizadevajo, da bi privabile mlade. Vprašanje je le, kdo bo pridobil več – šole ali študentje?

JASNA KONTLER - SALAMON

Med vtisi, ki jih je zapustil nedavni sejem Informativa, je tudi ta, da so edino tam pri nas enakovredno predstavljeni višješolski in visokošolski študiji. V našem visokem šolstvu namreč še vedno velja neargumentirana vzvišenost nad krajšimi študijskimi programi, čeprav nekateri med njimi, vsaj po mnenju gospodarstva, v kakovosti in predvsem v uporabnosti diplomantov dosegajo ali celo presegajo podobne visokošolske strokovne programe. Svojo praktično naravnost višje šole tudi brez zadrege poudarjajo v nasprotju z visokošolskimi programi, ki so večinoma na univerzah in jim zato manjka – ali pa je bolj prikrita – naveza z gospodarstvom, ki bi kandidatom obetala tudi zaposlitev.

Zanimiva je bila tudi primerjava ponudb naše največje in najmanjše univerze. Ljubljanska univerza je delovala enovito, kar je v nasprotju z njeno razdrobljenostjo, ki onemogoča ali vsaj otežuje študijsko sodelovanje različnih fakultet. Je pa Univerza v Ljubljani (UL) zadnja leta razvila močan karierni center, dobro deluje tudi njena informativna mreža. Brez pretiravanja lahko ugotovimo, da ta univerza na mnogih področjih v Sloveniji nima prave konkurence, navsezadnje je na njej vpisana več kot polovica slovenskih študentov. So pa seveda tudi slabosti – prevelika samozadostnost in sorazmerno majhna odprtost za sodelovanje, nenaklonjenost odprtim kadrovskim razpisom, nerazumljivo ohranjanje študijskih programov, za katere že vrsto let ni skoraj nobenega zanimanja.

Novogoriška univerza je v številnih pogledih bolj odprta, velik delež njenih predavateljev je od drugod, tudi iz tujine. Kot je povedal njen rektor prof. dr. Danilo Zavrtanik, si prizadevajo študentom dati znanje, ki je primerljivo z znanjem z najboljših tujih univerz. Zato si za zahtevne okoljske študije ter inženirsko in eksperimentalno fiziko želijo primerne sposobne študente, ki jih v univerzi bližnjem okolju ni dovolj. Tako se univerza, ki ima tudi poslovne, humanistične in umetniške študije ter visoko šolo za vinnogradništvo in

Višje- in visokošolske ustanove si želijo na vse načine privabiti čim več bodočih študentov. FOTO BLAŽ SAMEC

vinarstvo, poskuša širše uveljaviti s poudarjanjem svojih prednosti – ugodnim razmerjem med učitelji in študenti ter tudi, tako vsaj trdijo, 94-odstotno zaposljivostjo diplomantov prvo leto po diplomi.

Posebni prijemi

Naša tretja univerza, Univerza na Primorskem, kjer je bilo v zadnjih letih razpisanih največ novih programov, tudi letos jiti je pet, si prizadeva prikazati vse svoje prednosti. Tudi raznovrstne obštudijske dejavnosti, poletno šolo humanistike in mediteransko okolje, z maskoto – kozo – vred. Domiselni je tudi karierni priročnik, ki naj bi kandidate prepričal, da se skrb zanje ne bo nehala pri diplomi.

A resnici na ljubo, takšni priročniki so se letos pojavili tudi na drugih univerzah. Za večjo prepoznavnost mora imeti univerza še kaj več. Za Univerzo na Primorskem so to tudi njeni naravoslovni študiji, manj znano pa je, da je njena pridružena članica v Ljubljani zasebna Visoka šola za dizajn, ki sodi med najbolj oblegane – takšna fakulteta se je napovedovala tudi na ljubljanski univerzi, a

je iz nejasnih razlogov še nimajo. To pa vsekakor pride prav konkurenci, ki ponuja iskane študije. Očitno kandidatov ne moti preveč, da nimajo jasnih zagotovil, da bodo z diplomami lahko dobili zaposlitev.

Bi študirali v Novem mestu?

Med predstavitvijo programov na omenjenem sejmu ni bilo mogoče spregledati ponudbe pod sloganom *Študiraj v Novem mestu!* Štiri fakul-

tete (za industrijski inženiring, za informacijske študije – ta fakulteta je edini javni visokošolski zavod zunaj univerz –, za organizacijske študije ter za poslovne in upravne vede) in tri visoke strokovne šole (za tehnologijo in sisteme, za upravljanje in poslovanje ter za zdravstvo) z neprikrito ambicijo, da sčasoma prerastejo v novomeško univerzo.

Eden od tržnih prijemov je bil anketni vprašalnik z nagradnim

žrebanjem, manjkale pa so – to je seveda naša ocena – predvsem informacije, ki bi kandidatom prepričljivo pokazale, kje so vsebinske in še katere prednosti novomeških študijev. Ali je res najpomembnejše študirati v domačem kraju oziroma njegovi neposredni bližini oziroma, za oddaljene študente, stanovati v menda najlepšem hostlu (Situla) v Sloveniji? Kakšna so zagotovila, da bodo imeli novomeški študentje

enako kakovostne ali celo boljše učitelje od tistih, ki poučujejo na le dobro uro oddaljeni ljubljanski univerzi? Se novomeškim diplomantom kažejo boljše zaposlitvene možnosti (vsekakor je gospodarsko okolje med najspodbudnejšimi v Sloveniji)?

Kmalu informativna dneva

Morda bosta jasne odgovore za njihove in preostale kandidate dala informativna dneva (10. in 11. februar), ki pa praviloma tudi nastavljata pasti. Izkušeni zato tistim, ki se oklevajo pri izbiri študija, svetujemo, da si informacije naberejo iz čim bolj različnih virov. Morda bi jim koristil tudi kakšen klic na zavod za zaposlovanje, čeprav je pri tem treba upoštevati, da se zaposlovni trendi v letih študija lahko tudi povsem obrnejo.

Kadar je študijska želja močna, ni vredno kalkulirati, saj je v sodobnem svetu mogoče delati marsikaj, kar ni neposredno povezano s študijem, oziroma si mnogi sposobni diplomanti sami zgradijo svojo poklicno priložnost.

ANALIZA LANSKIH ODLOČITEV

Pred kratkim je bila objavljena analiza lanskega visokošolskega vpisa, ki je lahko pomembna orientacija pri letošnjem vpisu – ponudba vpisnih mest namreč ni bistveno drugačna. V povprečju sta prišli lani dve na vsakega kandidata, ki je izpolnjeval pogoje. Dejansko je to pomenilo, da so bili na eni strani programi, kjer je bil velik presežek kandidatov – ne-

kateri umetniški študiji (dramska igra, filmska in televizijska režija, oblikovalski študiji, slikarstvo), varnost in policijsko delo, predšolska vzgoja, študiji Fakultete za šport v Ljubljani, vsi zdravstveni študiji, arhitektura in psihologija. Na drugi strani je bilo v prvem roku 42 programov brez prijavi (večinoma izredni študiji). Študente so zaman čakali predvsem

jezikoslovni in teološki študiji, a tudi, na primer, ladijsko strojništvo (UL), metalurške tehnologije (UL), inženirstvo materialov, (UL) video in novi mediji, kot smer slikarstva (UL), konzerviranje in restavriranje likovnih del (UL), prometno inženirstvo (Univerza v Mariboru – UM), ekonomske in poslovne vede (UM), informatika in upravljanju in poslovanju (Novo mesto) ...